

Controle-instructie 'Heden is overleden'

Bij het project 'Heden is overleden' worden de overlijdensplaats, de ouders en de eventuele partners van de overledene en hun beroepen ingevoerd aan de hand van de scan van de overlijdensakte. Iedere scan wordt door twee verschillende invoerders ingevoerd. Als controleur krijg je de invoer van beide invoerders en de scan van de akte op het scherm. De controle bestaat uit het controleren van de ingevoerde gegevens ten opzichte van de akte. Een controle van al dan niet aanwezige blauwe vakjes is niet voldoende. Ook als de invoer gelijk is, wordt gecontroleerd. Lees bij 'regels en tips' wat we verwachten van onze controleurs.

The screenshot shows the 'Heden is overleden' control interface. On the left, there are two columns for data entry: 'Ynfierder1 - Polyne de Graaf' and 'Ynfierder2 - Dick Bronk'. Each column has a list of names and addresses, with checkboxes for 'Ken punten ta oan ynfierder 1' and 'Ken punten ta oan ynfierder 2'. Below these are buttons for 'Data oernimme', 'Data ferwiidgerje', and 'Meld brûker'. The main area displays a scanned document with handwritten text in Dutch. On the right, there are buttons for 'Opblazen', 'Folgie regel ta', 'Scan opnij iepenje foar ynfier', 'Unbrûker', 'Opmerklik!', 'Probleem', and 'Taaskentids bewarje'. At the bottom right, there are links for 'Wildwidige kontroleyinstruksje (pdf)' and 'Algemeine hânlieding (pdf)'. A red box highlights a specific area on the document scan.

Voor extra uitleg klik je op het oranje knopje links onderaan.

This screenshot is similar to the previous one but includes a tooltip for the 'Opblazen' button. The tooltip text is: 'Opblazen: Tsjirje de scan definityf yn. Scan opnij iepenje foar ynfier: Ynfierde data fan ynfierder 1 en ynfierder 2 fuortsmite. De scan wurdt opnij úndield oan twa ynfierders. Opmerklik!: Meld bysûndere fystsen op de scan. Probleem: Scan oan ekspert foarlizze omdat jo net út de kontrôle komme. Taaskentids bewarje: Bewarje de scan tydlik.' Additionally, a 'Toggle help' tooltip is visible, explaining the 'Toggle help', 'Scan meibewege', and 'Oare skermynndieling' buttons. The rest of the interface, including the document scan and data entry fields, remains the same.

Let bij het controleren op de invoerregels. Tip: houd de invoerinstructie er altijd bij, evenals deze controle-instructie en de checklijsten van beroepen, plaatsnamen en namen.

Regels en tips ten behoeve van de controle

Regels:

- De gegevens die door beide invoerders hetzelfde zijn ingevoerd zijn zwart en staan ook al onderin ingevuld.
- De gegevens die verschillend zijn ingevuld, zijn gemarkeerd met blauw. Door hierop te klikken kan je het gegeven selecteren dat volgens jou het beste overeenkomt met wat er in de akte staat. Door erop te klikken wordt dit gegeven onderin ingevuld.
- Als een gegeven door beide invoerders niet helemaal goed is ingevuld, kan je het zelf invoeren.
- Als er @@@ of andere tekens zijn ingevoerd omdat een letter of meerdere niet goed te lezen zijn, wordt van jou als controleur verwacht dat je dit vervangt. Kom je er ook niet uit, dan meld je de scan als "ûnbrûkber"
- Voordat een scan als gecontroleerd wordt opgeslagen, moeten alle relevante gegevens onderin ingevuld zijn. **Controleer dit altijd.**
- Standaard staat "Ken punten ta oan ynfierder" aangevinkt. Laat dit zo staan, tenzij er niets is ingevuld of er opzettelijk onjuiste gegevens zijn ingevuld. In dit geval klik je het vinkje weg.
- Gebruik "data ferwiderje" alleen als de ingevulde gegevens niet kloppen met de scan of als er niets is ingevuld. Dus NIET als er een fout gemaakt is of als er iets ontbreekt. Hierdoor wordt de scan opnieuw uitgedeeld om te worden ingevoerd.
- Hetzelfde geldt voor "scan opnij iepenje foar ynfier". Alleen gebruiken als de ingevulde gegevens niet kloppen met de scan of als er niets is ingevuld.
- Bij beide invoerders staat een knop: "meld brûker". Niet elke fout hoeft hier te worden gemeld. Alleen als je bij een gebruiker steeds dezelfde fout tegenkomt, kun je dit via deze knop melden. De projectleiding neemt dan contact op met de invoerder. Let op: het is niet de bedoeling dat je als controleur zelf actie onderneemt richting een invoerder.

Extra tips:

Plaatsnamen worden ingevoerd volgens wat in de akte staat. Bij twijfel kun je de plaatsnamenlijst gebruiken. Deze is aangepast naar voorkeurspelling. Voorbeeld: Dragten wordt Drachten. Let op: namen die tegenwoordig in het Fries worden geschreven, worden niet aangepast naar deze schrijfwijze.

Beroepen worden in de moderne spelling ingevoerd. Op de beroepenlijst staan alle beroepen die voorkomen in de akten van de Burgerlijke Stand. Sommige beroepen komen daardoor met verschillende schrijfwijzen voor. Dit is vooral een hulpmiddel voor als een beroep moeilijk leesbaar is en dus niet aangepast naar voorkeurspelling.

Over patroniemen en achternamen. Bij een aantal namen zoals Sannes, Hendriks, e.d. is het niet duidelijk of het om een patroniem of een achternaam gaat. Vooral vrouwen in de 19^e eeuw hadden lang niet allemaal een achternaam. Algemene regel: vóór 1850 gaat het waarschijnlijk om een patroniem, daarna kan het ook bij achternaam worden ingevuld. Dit blijft lastig en er blijven altijd uitzonderingen op de regel.

Bij partners (gehuwd met, weduwe van, enz.) houdt de volgorde van de akte aan, ook al lijkt die chronologisch niet te kloppen. Kijk verder in de invoerhandleiding voor een duidelijke uitleg over alle keuzes in het menu.

Over de overlijdensplaats. Ga er NIET van uit dat de geboorte- of woonplaats ook de plaats van overlijden is. Het komt voor dat het een andere plaats is, bijvoorbeeld bij het melden van een bericht van overlijden uit een andere gemeente (staat in de eerste regels van de akte).

Let op krullen en lussen in het handschrift. Ambtenaren in de 19^e en vroeg 20^e eeuw versierden hun handschriften met allerlei krullen en lussen. Zo heeft de tweede s van een dubbele s (visser bv) vaak een langere vorm met lussen waardoor er een f lijkt te staan. Het blijft visser en dus geen visfer. Ook de z werd vaak met een lus geschreven. En laat je niet in de war brengen door lussen van regels erboven of eronder.

AlleFriezen. Als de akte niet op de scan staat en door de invoerders is ingevuld via AlleFriezen, zoek deze dan ook op bij AlleFriezen voor de controle. Algemeen geldt: als er in de akte gegevens ontbreken of als onbekend staan aangegeven, vul die niet vanuit andere bronnen aan. Vul alleen in wat in deze overlijdensakte staat.